



Բաց նամակ Արցախի Հանրապետության հասարակական կազմակերպություններից (Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն) ուղղված՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրների նախագահներին

Բաց նամակ Արցախի Հանրապետության հասարակական կազմակերպություններից (Վեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն) ուղղված՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրների նախագահներին

Շուրջ երեք տասնամյակ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը և, հետևաբար, նրա երեք համանախագահները, ունենալով համապատասխան միջազգային մանդատ, առաջատար միջնորդ դեր են խաղացել ադրբեջանա-ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ ճանապարհով համապարփակ կարգավորման ուղիների որոնման մեջ՝ հիմնվելով ՄԱԿ-ի կանոնադրությանը: ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների առաջարկած կարգավորման սկզբունքները ներառում էին նաև կարևոր սկզբունքներ՝ ժողովուրդների ինֆորմացիան իրավունքը, որի հիման վրա պետք է որոշվի Արցախի (Վեռնային Ղարաբաղի) վերջնական կարգավիճակը և ուժի և սպառնալիքի չկիրառում: Սակայն 2020 թվականին Ադրբեջանի կողմից սանձազերծված զինված ագրեսիան՝ Թուրքիայի ակտիվ մասնակցությամբ Արցախի և նրա ժողովրդի դեմ, հետ մղեց հակամարտության խաղաղ կարգավորմանն ուղղված ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների երկարաժամկետ ջանքերը:

Մենք վստահ ենք, որ ուժի ոչ լեգիտիմ կիրառման արդյունքում ստեղծված իրավիճակը չի կարող և չպետք է ճանաչվի որպես հակամարտության համապարփակ կարգավորման մեկնարկային կետ: Արցախի Հանրապետության կարգավիճակը դեռևս կարիք ունի միջազգային ճանաչման՝ հիմնված Արցախի ժողովրդի ինֆորմացիան իրավունքի հարգման վրա: Թուրքիայի զինված միջամտությունը ադրբեջանա-ղարաբաղյան հակամարտությանը՝ Մերձավոր Արևելքից միջազգային ահաբեկիչների ներգրավմամբ, Ադրբեջանի կողմից հարյուրից ավելի հայ ռազմագերիների անօրինական կալանավորումը և այլ ռազմական հանցագործությունները դատապարտվել են մի շարք երկրների խորհրդարանների և միջազգային հեղինակավոր կազմակերպությունների կողմից:

Օգտվելով միջազգային ասպարեզում ստեղծված ծանր իրավիճակից և Արցախի Հանրապետության անկախության չճանաչված լինելուց՝ Ադրբեջանի իշխանությունները դիմեցին Արցախի ժողովրդի նկատմամբ հերթական հանցավոր արարքի՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 12-ին արգելափակելով միջազգայնորեն ճանաչված տրանսպորտային ուղին՝ Լաչինի (Բերձոր) միջանցքը, որը Արցախը Հայաստանի և արտաքին աշխարհի հետ կապող միակ ճանապարհն է:

Արցախի շրջափակումը ոտնահարում է Արցախի 120.000 բնակչության, այդ թվում՝ 30.000 երեխաների, ինչպես նաև մի քանի տասնյակ հազար կանանց ու տարեցների իրավունքներն ու ազատությունները: Արցախի շրջափակման հետևանքով արդեն իսկ լուրջ խնդիրներ են առաջացել դեղորայքի ու սննդի մատակարարման հետ կապված, երկիրը կանգնած է հումանիտար աղետի եզրին: Տրանսպորտային միջանցքի փակումը դադարեցրեց լայնածավալ շինարարությունը, որն իրականացվում էր 2020 թվականին ադրբեջանական օկուպացիայի հետևանքով իրենց տները լքած փախստականներին և ներքին տեղահանվածներին բնակարանով ապահովելու նպատակով:

Ադրբեջանի իշխանություններն իրենց հանցավոր գործողություններով անտանելի պայմաններ են ստեղծում մարդկանց կյանքի համար, որպեսզի ստիպեն Արցախի ժողովրդին հրաժարվել իրենց հիմնարար իրավունքներից, այդ թվում՝ ինֆորմացիան իրավունքից: Որպես այլընտրանք առաջարկվում է Արցախի բնիկ հայ ժողովրդի մշտական բնակության վայրերը հարկադրաբար լքելը կա՛մ ամբողջական ոչնչացումը:

Պաշտոնապես Թուրքիայի ղեկավարության աջակցությամբ՝ 120.000 Արցախի ֆաղափացիներին պատանդ վերցնելու Ադրբեջանի իշխանությունների գործողությունները և նրանց ազատ արձակման համար պաշտոնական Բաֆվի կողմից առաջադրված պայմանները, որոնք, ունեն ֆաղափական և առևտրային բնույթ, ըստ միջազգային իրավունքի՝ ամենաբարձր դրսևորումն են միջազգային ահաբեկչության:

Թուրք-ադրբեջանական տանդեմի հայաֆոբ ֆաղափականությունը շարունակվում է առ այսօր: ԱՄՆ-ի, եվրոպական երկրների, Ռուսաստանի կոչերը և միայն ֆաղափական գործիքների օգտագործումը պատճառ ազդեցություն չեն ունենում էթնիկ հայերի դեմ տանդեմի ցեղասպան ֆաղափականության վրա:

Քանի որ Արցախում Ռուսաստանի Դաշնության խաղաղապահ գործիչները ի վիճակի չէ կանխել Ադրբեջանի հանցավոր գործողությունները, չնայած 2020 թվականի նոյեմբերի 9-ի եռակողմ հայտարարության շրջանակներում իր վրա դրված պարտավորություններին, խնդրում ենք հաշվի առնել Արցախում լրացուցիչ միջազգային խաղաղապահ ուժեր տեղակայելու հնարավորությունը՝ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի կողմից լիազորված՝ ապահովելու Արցախի Հանրապետության և նրա ֆաղափացիների լիարժեք անվտանգությունը:

Մենք համոզված ենք, որ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը, որում ձեր ղեկավարած երկրները ունեն մշտական անդամի կարգավիճակ, ունի բավարար միջազգային իրավական հիմքեր և հնարավորություններ՝ լիովին կիրառելու անհրաժեշտ գործիքները՝ ուղղված Ադրբեջանին ցեղասպանական մտադրությունների իրագործումից զսպելու և նրա հանցավոր գործողությունները դադարեցնելու համար, որոնք խախտում են ՄԱԿ-ի կանոնադրությունը:

Բաց նամակը՝ ուղղված ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների նախագահներին ստորագրվել է Արցախի Հանրապետության (ԼՂՀ) 39 հասարակական կազմակերպությունների կողմից: